

Станчо Димовъ Увалиевъ.

(1821—1904)

Прѣзъ епохата на възражданието на българския народъ идеята за народната просвѣта бѣ една отъ най-плѣнителнитѣ, най-животворнитѣ. Въ съзнанието на виднитѣ дѣйци прѣзъ онова врѣме „народната просвѣта“ бѣ магическата прѣчка, чрѣзъ която трѣбваше всичко да се прѣсѣздаде. Умствениятъ застои у българина, причиненъ отъ вѣковното робство, се показва съ всичката своя грозотия; българинътъ съзна невѣжеството, въ което бѣ тласнатъ отъ гърци и турци и поиска въ единъ моментъ да навакса онова, което бѣ му отнето прѣзъ цѣли вѣкове. Просвѣта, просвѣта бѣ лозунгътъ у всички съзнателни българи. Започва се слѣдъ съзнанието, пробудата единъ непрѣстаненъ стремежъ на духа, единъ полетъ къмъ наука, познание, творчество, полетъ колкото симпатиченъ, толкова и плѣнителенъ. „Посвѣта“ бѣ народниятъ идеалъ, къмъ който всички се стрѣмеха: едни — сами пионери на просвѣтата, други — сподвижници, радѣтели чрѣзъ материални срѣдства, съзнавайки високо своя отечественъ дългъ.

Единъ отъ тия радѣтели по народната ни просвѣта е и Станчо Димовъ Увалиевъ. Той се родилъ въ 1821 год. въ Калоферъ дѣто и прѣкаралъ своитѣ младенчески години и придобилъ книжно учение по български и черковно-славянски. Като юноша, той е билъ изпратенъ въ Карлово да се учи на по-висока наука, за по-високо образование при тамошния прочутъ тогава учителъ *Райно Поповичъ*, родомъ отъ Жеравна, Котленска околия, единъ отъ извѣстнитѣ